

Βιογραφικό Σημείωμα

I. Προσωπικά στοιχεία

Όνοματεπώνυμο: Εμμανουέλα Δούση

Ημ/νία γέννησης: 19 Σεπτεμβρίου 1966

Οικογενειακή κατάσταση: Έγγαμος με δύο παιδιά, 15 και 18 ετών.

Διεύθυνση: Θεμιστοκλέους 6, Αθήνα, 106 78

Τηλέφωνα: 210 36 88 945, 697 34 90 248

Ηλεκτρονική διεύθυνση: edoussis@gmail.com

II. Τρέχουσα δραστηριότητα

- 2014- Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Διεθνών Θεσμών στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). Διδασκαλία μαθημάτων: Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο, Διεθνής Οργάνωση, Διεθνής και Ευρωπαϊκή Προστασία Περιβάλλοντος, Διεθνές Δίκαιο και Ειρηνική Επίλυση Διαφορών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.
- 2015- Διευθύντρια του Εργαστηρίου Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, ΕΚΠΑ.
- 2018- Διευθύντρια του ΠΜΣ Σπουδές ΝΑ Ευρώπης: Πολιτική, Ιστορία, Οικονομικά.

III. Πανεπιστημιακή εκπαίδευση

- 1993-1998 Διδάκτωρ ΕΚΠΑ. Τίτλος διδακτορικής διατριβής: *Το έννομο συμφέρον στη νομολογία του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης. Κλασικές εφαρμογές και νέες τάσεις.*
- 1991-1992 Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στο Δίκαιο Περιβάλλοντος (Diplôme d'Etudes Approfondies, D.E.A.) Université Paris I, Panthéon-Sorbonne (Παρίσι, Γαλλία).
- 1989-1990 Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στο Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο και στους Διεθνείς Οργανισμούς (Diplôme d'Etudes Approfondies, D.E.A.) Université Paris I, Panthéon-Sorbonne (Παρίσι, Γαλλία).
- 1984-1988 Πτυχίο Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, Κατεύθυνση: Διεθνών

και Ευρωπαϊκών Σπουδών, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, Σχολή Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών, ΕΚΠΑ.

IV. Ακαδημαϊκή και ερευνητική εμπειρία

- 2015-2018 Συντονίστρια του ευρωπαϊκού προγράμματος Jean Monnet Module “Moving the EU forward”, συγχρηματοδοτούμενο από το πρόγραμμα Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- Ιανουάριος 2018 Επισκέπτρια Καθηγήτρια στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Grenoble (Γαλλία). Διδασκαλία μεταπτυχιακού μαθήματος (Το δίκαιο της κλιματικής αλλαγής πριν και μετά τη Συμφωνία των Παρισίων).
- Νοέμβριος 2017 Visiting scholar στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Γενεύης (Ελβετία).
- 2017-2018 Συντονίστρια του ερευνητικού έργου “Παρατηρητήριο για την κλιματική αλλαγή στην Νοτιοανατολική Ευρώπη”, χρηματοδοτούμενο από το ΕΚΠΑ (Ερευνητικό πρόγραμμα Καποδίστριας).
- 2016-2017 Συντονίστρια του ερευνητικού έργου “EU-envCOPs: Η ΕΕ στην παγκόσμια περιβαλλοντική διακυβέρνηση”, χρηματοδοτούμενο από το ΕΚΠΑ (Ερευνητικό πρόγραμμα Καποδίστριας). Δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας (στα ελληνικά και τα αγγλικά) για την παρακολούθηση των περιβαλλοντικών Διασκέψεων των Συμβαλλομένων Μερών, στις οποίες συμμετέχει η ΕΕ (www.envcops.eu).
- 2016 Θερινό σχολείο για την Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση. Εισαγωγικό μάθημα για την εξέλιξη της περιβαλλοντικής διακυβέρνησης. Ίδρυμα Καλλιόπης Κούφα (Θεσσαλονίκη).
- 2014-2016 Μέλος του διεθνούς δικτύου MARSAFENET – International Network of experts on the legal aspects of maritime safety and security. Μέλος της ομάδας εργασίας για τη θαλάσσια ρύπανση και διακυβέρνηση. Συμμετοχή σε συνέδρια και συγγραφή κειμένων σε συλλογικούς τόμους.
- November 2015 Επισκέπτρια Καθηγήτρια στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Grenoble (Γαλλία). Διδασκαλία δύο μεταπτυχιακών μαθημάτων (Νέες προκλήσεις του Δικαίου της Θάλασσας, Η διεθνής ευθύνη των διεθνών οργανισμών).
- 2013-2014 Συμμετοχή στο ερευνητικό πρόγραμμα SIDERI (Strengthening the International Dimension of Euro-Argo Research Infrastructure. Project coordinator: INFREMER – Institut Français de Recherche pour l’Exploration de la Mer), Εθνικό Ίδρυμα Θαλασσιών Ερευνών. Προετοιμασία έκθεσης για το θεσμικό πλαίσιο της θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας στην Ανατολική Μεσόγειο.
- 2009-2014 Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, ΕΚΠΑ.
- 2014 Visiting fellow στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο (European University

Institute) στη Φλωρεντία (Ιταλία). Τίτλος έρευνας: *Transnational Environmental Governance: Alternatives or Compliments to existing Global Governance*.

Νοέμβριος 2013 Επισκέπτρια Καθηγήτρια στη Σχολή Νομικών και Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου της Βουργουνδίας στη Dijon (Γαλλία). Διδασκαλία προπτυχιακών μαθημάτων: Δίκαιο της Θάλασσας, Διεθνής Δικαιοσύνη. Συμμετοχή σε επιτροπές εξέτασης διδακτορικών διατριβών.

Μάρτιος 2012 Επισκέπτρια Καθηγήτρια στη Σχολή Νομικών και Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου της Βουργουνδίας στη Dijon (Γαλλία). Διδασκαλία προπτυχιακού μαθήματος: Δίκαιο της Θάλασσας.

2005- Αξιολογήτρια, Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών.

2002-2009 Λέκτορας, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης.

2000- Προετοιμασία πανεπιστημιακών ομάδων για συμμετοχή σε προσομοιώσεις διεθνών οργάνων και οργανισμών (Jessup International Moot Court Competition 2010 and 2011), United Nations models (MUN) in Greece (ThessISMUN since 2002, Athens EU model, Rhodes MUN etc.) and abroad (Harvard MUN, Geneva MUN, ScottMUN, OxiMUN, EU model in Maastricht and The Hague etc.).

1999-2001 Συντονίστρια της αναδιοργάνωσης του μεταπτυχιακού προγράμματος των Ευρωπαϊκών και Διεθνών Σπουδών μέσω του ευρωπαϊκού προγράμματος ΕΠΕΑΕΚ, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, ΕΚΠΑ.

1997-2001 Ειδική επιστήμων, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, ΕΚΠΑ.

1997-1999 Εμπειρογνώμονας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο του περιβαλλοντικού προγράμματος Ecos Ouverture (Βρυξέλλες, Παρίσι και Βουδαπέστη). Αξιολόγηση έργων, συντονισμός συναντήσεων με τους επικεφαλής των έργων, οργάνωση συνεδρίων, επιμέλεια κειμένων εργασίας.

Καθ' όλη τη διάρκεια της ακαδημαϊκής πορείας:

Επίβλεψη διδακτορικών διατριβών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, καθώς και διπλωματικών και πτυχιακών εργασιών. Συμμετοχή σε επιτροπές κρίσης διδακτορικών διατριβών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Πιο πρόσφατη διατριβή που εκπονήθηκε υπό την καθοδήγησή μου και εγκρίθηκε από 7μελή εξεταστική επιτροπή με βαθμό 'Άριστα': Λυδία Αβράμη, *Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την κλιματική αλλαγή: Η συμμόρφωση ως παράγοντας διαμόρφωσης αποτελεσματικών εθνικών πολιτικών*.

Συμμετοχή σε πάνω από πενήντα επιστημονικά συνέδρια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Συμμετοχή σε θερινά σχολεία και σε μαθήματα πανεπιστημιακού επιπέδου για την εξέλιξη της περιβαλλοντικής διακυβέρνησης και της διακυβέρνησης της κλιματικής αλλαγής.

V. Άλλη επαγγελματική εμπειρία

- 2017- Τακτικό μέλος της Εθνικής Επιτροπής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
- 2016 Τακτικό μέλος της Επιτροπής της ILA (International Law Association) on the Role of International Law in Sustainable Management of Natural Resources υπό την προεδρία του Καθηγητή Nicolaas J. Schrijver και τον συντονισμό της Δρ Marie-Claude Cordonier-Segger.
- 2013 Αναπληρωματική εξετάστρια στον εθνικό διαγωνισμό για το διπλωματικό σώμα.
- 1994-1996 Ειδική Σύμβουλος στο Υπουργείο Αιγαίου.
- 1994 Επιστημονική συνεργάτις στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Ερευνητικό πρόγραμμα «Αιγαίο Αρχιπέλαγος».
- 1993-1994 Βοηθός ερευνήτρια στη διεθνή ΜΚΟ INSULA (International Scientific Council for Island Development) (Παρίσι, Γαλλία). Προετοιμασία προτάσεων και συμμετοχή στο συντονισμό έργων σε μικρά νησιωτικά κράτη, οργάνωση συνεδρίων, συμμετοχή σε συνέδρια και στη Γενική Συνέλευση της UNESCO.
- 1992-1993 UNESCO (Παρίσι, Γαλλία). Πρακτική άσκηση στη διεύθυνση οικολογικών επιστημών. Συμμετοχή σε ομάδα εργασίας που προετοίμασε τον κανονισμό για το νομικό καθεστώς ειδικά προστατευόμενων περιοχών (biosphere reserves).

VI. Γλώσσες

Ελληνική (μητρική), Γαλλική, Αγγλική. Βασικές γνώσεις Ιταλικής.

VII. Δημοσιεύσεις

A. Μονογραφίες – Βιβλία

1. *Κλιματική Αλλαγή*, εκδόσεις Παπαδόπουλος, Αθήνα, 2017.
2. *Η περιβαλλοντική διακυβέρνηση σε κρίση*, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2014.
3. *Ο.Η.Ε. - Διεθνής Ευθύνη και Ειρηνευτικές Επιχειρήσεις*, εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2008.
4. *Εξήντα χρόνια από την ίδρυση των Ηνωμένων Εθνών: Ειρήνη, Ανθρώπινα Δικαιώματα, Βιώσιμη Ανάπτυξη, Θεσμική Μεταρρύθμιση* (επιμέλεια, σε συνεργασία με την καθηγήτρια Χ. Δίπλα), εκδόσεις Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2007.
5. *Το Δίκαιο της Ευθύνης των Κρατών για Διεθνείς Αδικοπραξίες* (σε συνεργασία με τον καθηγητή Κ. Οικονομίδη), εκδόσεις Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2007.
6. *Το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο. Επικράτηση της ηθικής ή εξισορρόπηση της ισχύος;* (σε συνεργασία με τον ΔρΝ Απ. Παπατόλια), εκδόσεις Σάκκουλας, Θεσσαλονίκη, 2004.
7. *Η κοινοτική πολιτική περιβάλλοντος και η επίδρασή της στην περίπτωση της Ελλάδας*, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2001.
8. *Το Διεθνές Δικαστήριο των Ηνωμένων Εθνών. Σύνοψη νομολογίας 1980-2000* (σε συνεργασία με την καθηγήτρια Χ. Δίπλα), εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 2001.

9. *Το έννομο συμφέρον στη νομολογία του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης. Κλασικές εφαρμογές και νέες τάσεις*, εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1998.

B. Άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές και σε συλλογικούς τόμους

1. “Does International Environmental Law Matter in Sustainable Development?”, *Yearbook of International Environmental Law* (υπό έκδοση).
2. « Les zones économiques exclusives en Méditerranée: beaucoup de bruit pour rien?», in M.-P. Lafranchi (επιμ.), *La gouvernance de la Mer Méditerranée*, presses universitaires d’Aix-en-Provence (υπό έκδοση).
3. “Nuances de gris: les conditionnalités du FMI et les droits de l’homme”, in: Catherine Titi (επιμ.), *Droit International Economique et droits de l’homme*, CREDIMI, Paris (υπό έκδοση).
4. “Το θεσμικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης”, στο συλλογικό τόμο: Ν. Μαραβέγιας – Θ. Σακελλαρόπουλος (επιμ.), *Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Ελλάδα: Οικονομία, Κοινωνία, Πολιτικές*, εκδόσεις Διόνικος, Αθήνα, 2018, σελ. 18-46.
5. “The International Monetary Fund and Global Ocean Governance”, Chapter 4, in: David J. Attard, Malgosia Fitzmaurice, Alexandros X.M. Ntovas (eds.) *Comprehensive Study on Effective and Sustainable Global Ocean Governance – vol. 2: UN Specialized Agencies and Global Ocean Governance*, Oxford University Press, Oxford, 2018.
6. “Η περιβαλλοντική διακυβέρνηση στα Ηνωμένα Έθνη: Το παράδειγμα της κλιματικής αλλαγής”, στο συλλογικό τόμο: Χ. Δίπλα (επιμ.), *Τα Ηνωμένα Έθνη και οι νέες προκλήσεις στο διεθνές στερέωμα*, εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2018, 163-182.
7. «Θαλάσσια Επιστημονική Έρευνα στη Μεσόγειο», Το δίκαιο της θάλασσας στη Μεσόγειο, Ευρωπαϊκό Κέντρο Δημοσίου Δικαίου, Αθήνα, 2017, σελ. 53-63.
8. “Η διεθνής ευθύνη των κρατών”, στο συλλογικό τόμο: Κ. Αντωνόπουλος – Κ. Μαγκλιβέρας (επιμ.), *Το Δίκαιο της Διεθνούς Κοινωνίας*, 3^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2017, σελ. 455-484.
9. “Η διεθνής ευθύνη των διεθνών οργανισμών”, στο συλλογικό τόμο: Κ. Αντωνόπουλος – Κ. Μαγκλιβέρας (επιμ.), *Το Δίκαιο της Διεθνούς Κοινωνίας*, 3^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2017, σελ. 485-504.
10. “Marine Scientific Research”, in: G. Andreonne (επιμ.), *The future of the Law of the Sea. Bridging Gaps between national, individual and common interests*, MARSAFENET Springer, 2017, σελ. 87-104.
11. Επιμέλεια ειδικού αφιερώματος της Επιθεώρησης *Διεθνούς και Ευρωπαϊκής Πολιτικής*, τχ. 39, 2017, με τίτλο “Κλιματική αλλαγή: Ένας χρόνος μετά το Παρίσι” και συγγραφή εισαγωγικού άρθρου με τίτλο “ Η νέα Συμφωνία για την κλιματική αλλαγή: προκλήσεις και προοπτικές”, σελ. 79-86.
12. “Reconsidering the Marine Scientific Research in the Adriatic and Ionian Seas: Taking Stock and Looking Ahead” in: A. Caligiuri (επιμ.), *Governance of the Adriatic and Ionian Marine Space*, Editoriale Scientifica: Milano, 2016, σελ. 107-118.
13. “Πολυμερής διπλωματία”, στο συλλογικό τόμο: Θ. Ντόκος (επιμ.), *Λευκή Βίβλος για την Ελληνική Εξωτερική Πολιτική Άμυνα και Ασφάλεια*, εκδόσεις Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2016, σελ. 241-246.
14. “Η ευθύνη προστασίας πληθυσμών. Νεωτερικές όψεις και πρακτικές εφαρμογές”, στο συλλογικό τόμο: Α.-Ι. Δ. Μεταξάς (επιμ.), *Πολιτική Επιστήμη*, τόμ. VII Διεθνείς Σχέσεις. Συσχετισμοί και Διεξαρτήσεις, εκδόσεις Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2016, σελ. 197-214.

15. “Η προστασία του περιβάλλοντος στην Ευρωπαϊκή Ένωση”, στο συλλογικό τόμο: Ν. Μαραβέγιας (επιμ.), *Ευρωπαϊκή Ένωση. Δημιουργία, εξέλιξη, προοπτικές*, εκδόσεις Κριτική, Αθήνα, 2016, 385-402.
16. “Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το διεθνές δίκαιο περιβάλλοντος: παρακολούθηση, συμπίεση ή καθοδήγηση;”, *Τιμητικός Τόμος για τον Καθηγητή Παναγιώτη Κανελλόπουλο*, εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2015, σελ. 139-159.
17. “Sauver les baleines contre les baleiniers : coup de projecteur sur l’arrêt de la CIJ du 31 mars 2014”, *Annuaire de Droit de la Mer*, 2013, σελ. 175-198.
18. “Revisiting the Responsibility of International Organizations: Taking Stock and Looking Forward”, in: Th. Skouteris-M. Vagias (επιμ.) *International Organizations and the Protection of Human Rights*, Essays in honor of Professor Paroula Naskou-Perraki, Themis publications, Athens, 2014, σελ. 47-62.
19. “L’organisation politique à vocation universelle dans l’œuvre de Georges Scelle : théorie et applications”, in: C. Apostolidis – H. Tourard (επιμ.), *Actualité de Georges Scelle*, éd. Universitaires de Dijon, Dijon, 2013, σελ. 133-147.
20. “Ο εξευρωπαϊσμός της ελληνικής περιβαλλοντικής πολιτικής”, στο συλλογικό τόμο: Ν. Μαραβέγιας (επιμ.), *Εξευρωπαϊσμός στο Μεσογειακό χώρο*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2013, σελ. 297-326.
21. “Ζητήματα κρατικής ευθύνης από την τουρκική εισβολή στην Κύπρο το 1974”, στο συλλογικό τόμο: Π. Παπαπολυβίου – Α. Συρίγος – Ε. Χατζηβασιλείου (επιμ.), *Το Κυπριακό και το Διεθνές Σύστημα, 1945-1974: Αναζητώντας θέση*, εκδόσεις Πατάκης, Αθήνα, 2013, σελ. 289-303.
22. “Το διεθνές σύστημα προστασίας περιβάλλοντος», στο συλλογικό τόμο: Α. Κόντης – Χ. Τσαρδανίδης (επιμ.), *Διεθνής Πολιτική Οικονομία II*, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2012, σελ. 871-896.
23. “The Europeanisation of the Greek Environmental Policy: Between Ambition and Ambivalence”, *Revista de Estudios Europeos*, n. 58, Julio-Diciembre 2011, σελ. 47-66.
24. “Το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο και οι ειρηνευτικές επιχειρήσεις των Ηνωμένων Εθνών”, στο συλλογικό τόμο: Κ. Κούφα (επιμ.), *Πρώτο εκπαιδευτικό σεμινάριο για τη διάδοση και την εφαρμογή του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου*, εκδόσεις Σφακιανάκη, Θεσσαλονίκη, 2011, σελ. 115-156.
25. “La protection de l’environnement dans la jurisprudence récente de la Cour Internationale de Justice : à propos de l’arrêt des *Usines de pâte à papier sur le fleuve Uruguay* (20 avril 2010)”, *Revue Hellénique de Droit International*, 2011, n. 2, pp. 661-688.
26. “Seal the Deal: μια νέα προσέγγιση για την κλιματική αλλαγή”, στο συλλογικό τόμο: Σ. Ντάλης (επιμ.), *Από τον Μπους στον Ομπάμα. Η διεθνής πολιτική σε ένα κόσμο που αλλάζει*, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2010, σελ. 240-256.
27. “Le principe d’intégration”, in: P. Billet, M. Dourousseau, G. Martin, I. Trinquelle (επιμ.), *Droit de l’environnement et protection de la santé*, Société française pour le droit de l’environnement, collection: logiques juridiques, éd. L’Harmattan, Paris, 2009, pp. 255-260.
28. “Οι διεθνείς ρυθμίσεις για την προστασία του περιβάλλοντος: χαρακτηριστικά, αδυναμίες και νέες τάσεις”, στο συλλογικό τόμο: Ι. Βασιλόπουλος (επιμ.), *Η συμβολή της νομολογίας στην εξέλιξη του δικαίου περιβάλλοντος – Βιώσιμη ανάπτυξη*, εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2009, σελ. 121-132..
29. “L’évolution du système de Barcelone: Le protocole sur la gestion intégrée des zones

- côtières de la Méditerranée”, *Annuaire du droit de la mer*, 2008, pp. 371-386.
30. “*Quis custodiet ipsos custodiet?* Ζητήματα ευθύνης των διεθνών οργανισμών στο πλαίσιο των επιχειρήσεων για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια”, στο συλλογικό τόμο: Στ. Περράκης (επιμ.), *Διεθνείς Οργανισμοί: Νομικές και Πολιτικές Όψεις*, εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 2008, σελ. 33-64.
  31. “Η συνεισφορά των Ηνωμένων Εθνών στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος”, στο συλλογικό τόμο: Χ. Δίπλα – Ε. Δούση (επιμ.), *Εξήντα χρόνια από την ίδρυση των Ηνωμένων Εθνών: Ειρήνη, Ανθρώπινα Δικαιώματα, Βιώσιμη Ανάπτυξη, Θεσμική Μεταρρύθμιση*, εκδόσεις Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2007, σελ. 215-233.
  32. “Η έννομη τάξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης”, στο συλλογικό τόμο: Ν. Μαραβέγιας – Μ. Τσινισιζέλης (επιμ.), *Νέα Ευρωπαϊκή Ένωση, Οργάνωση και Πολιτικές, 50 χρόνια*, εκδόσεις Θεμέλιο, Αθήνα, 2007, σελ. 214-240.
  33. “Environmental Protection of the Black Sea: A Legal Perspective”, *Southeast European and Black Sea Studies*, vol. 6, issue. 3, Sept. 2006, σελ. 355-369.
  34. “Η Αφρικανική Ένωση: μια νέα ευκαιρία για την Αφρικανική ήπειρο ή ένα ακόμη αποτυχημένο πείραμα;”, (σε συνεργασία με τον Π. Ναβροζίδη), *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, τχ. 23, Απρίλιος 2004, σελ. 138-164.
  35. “Η προστασία του θαλασσίου περιβάλλοντος στο Αιγαίο πέλαγος και τη Μαύρη Θάλασσα υπό το πρίσμα της Σύμβασης για το δίκαιο της θάλασσας”, στο συλλογικό τόμο: Χ. Δίπλα – Χ. Ροζάκης (επιμ.), *Το δίκαιο της θάλασσας και η εφαρμογή του στην Ελλάδα*, εκδόσεις Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2004, σελ. 295-313.
  36. “Iles, îlots, rochers et hauts-fonds découvrants”, in: INDEMER, *Le processus de délimitation maritime, Etude d'un cas fictif*, Pedone: Paris, 2004, pp. 134-166.
  37. “L'accord du 17 février 2003 entre Chypre et l'Égypte sur la délimitation de leurs zones économiques exclusives : bref commentaire”, *Annuaire du droit de la mer*, 2004, pp. 143-155.
  38. “Cultural Landscapes: A Model for Integrated Management” (σε συνεργασία με την Α. Ζερβάκη), in: A. Deffner, D. Konstadakopoulos, Y. Psycharis (επιμ.), *Culture and Regional Economic Development in Europe: Cultural, Political and Social Perspectives*, University of Thessaly Press, Volos, 2003, σελ. 459-470.
  39. “La protection du milieu marin en mer Egée”, *Annuaire du droit de la mer*, 2001, pp. 9-45
  40. “Intérêt juridique et intervention devant la Cour Internationale de Justice”, *Revue Générale de Droit International Public*, 2001, n° 1, pp. 55-91.
  41. “Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης: ένα βήμα προς την πολιτική ένωση;”, στο συλλογικό τόμο: Σ. Ντάλης (επιμ.), *Από το Άμστερνταμ στη Νίκαια: η Ευρώπη και η Ελλάδα στη νέα εποχή*, εκδόσεις Κριτική, Αθήνα, 2001, σελ. 254-260.
  42. *Οι τουρκικές αμφισβητήσεις στο Αιγαίο: νομικές και πολιτικές πτυχές*, Σειρά: Θέματα πολιτικής και άμυνας, Ινστιτούτο Αμυντικών Αναλύσεων, Αθήνα, 2001, 40 σελ.
  43. “Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Προς μία συνταγματική προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων;”, *Επετηρίδα ΕΛΙΑΜΕΠ*, 2001, σελ. 253-259.
  44. “L'intérêt juridique comme condition de l'intervention devant la Cour Internationale de Justice », *Revue Hellénique de Droit International*, 1999, 52, pp. 281-320.

Γ. Δημοσιεύσεις στον ημερήσιο τύπο/συνεντεύξεις

1. “Η οικολογική καταστροφή στη Σάντα Μπάρμπαρα και η περιβαλλοντική επανάσταση”, *Η*

Καθημερινή της Κυριακής, 14-01-2018.

2. “Η κλιματική διπλωματία πριν και μετά τον Τραμπ”, *Νέα Σελίδα*, 20-08-2017.
3. “Κλιματική αλλαγή: Γιατί το Reykjavik και όχι η Αθήνα”, συνέντευξη στο *greeklish info*, 21-02-2017.
4. “Η κλιματική αλλαγή είναι ένα θέμα που αγγίζει τη ζωή όλων μας”, συνέντευξη στο *frapress.gr*, 20-03-2017.
5. “Η ίδρυση του ΟΗΕ το 1945. Η πολιτική οργάνωση της διεθνούς κοινωνίας μετά τον πόλεμο”, *Η Καθημερινή της Κυριακής*, 19-06-2011, σελ. 31.
6. “Πρώτο βήμα για την ειρήνη στον κόσμο. Η ίδρυση της Κοινωνίας των Εθνών, μέσα από τις στάχτες του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, έθεσε τα θεμέλια της διεθνούς συνεργασίας”, *Η Καθημερινή της Κυριακής*, 25-10-2009, σελ. 33.

VIII. Συμμετοχή σε επιστημονικές κοινότητες και άλλα επιστημονικά όργανα.

- 2015- Μέλος της European Society of International Law.
- 2014-2016 Μέλος της Επιτροπής της Βουλής των Εφήβων.
- 2013- Μέλος της International Law Association (International & Hellenic Branch).
- 2011- Συνδεδεμένο μέλος του Centre de recherche et d'étude en droit et en science politique (CREDIMI, Dijon).
- 2009- Μέλος της Γαλλικής Εταιρείας Δικαίου Περιβάλλοντος.
- 2009- Μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Δικαίου Περιβάλλοντος.
- 2000- Μέλος της Γαλλικής Εταιρείας Διεθνούς Δικαίου.
- 1998- Μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Διεθνούς Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων.

IX. Ερευνητικά ενδιαφέροντα

Παγκόσμια διακυβέρνηση, διεθνές και ευρωπαϊκό περιβαλλοντικό δίκαιο, βιώσιμη ανάπτυξη, διεθνείς θεσμοί, ειρηνική επίλυση διαφορών, διεθνές δίκαιο και διεθνείς σχέσεις.